

Asia: VN/13663/2022

Luonnokset: Hallituksen esitys eduskunnalle eräiden vihreän siirtymän hankkeiden väliaikaisesta etusijamenettelystä aluehallintovirastojen lupakäsittelyssä vuosina 2023—2025 ja hallintotuomioistuimissa vuosina 2023-2027 ja asetus selvityksen sisällöstä

Lausunnonantajan lausunto

Lausuntonne AVI-käsittelylain pykäläluonnoksesta, uusi 2 a ja 2 b ja niiden perustelut

Esitämme lain 2 a § lisättäväksi selkeästi biohiilen valmistuksen. Esimerkiksi uudeksi kohdaksi 5 seuraavasti:

” 5) Biohiilen valmistus osana energiantuotantoa tai erikseen”

Lausuntonne vesilain pykäläluonnoksesta, uusi 15 luvun 4 a ja sen perustelut

-

Lausuntonne ympäristönsuojelulain pykäläluonnoksesta, uusi 197 a ja sen perustelut

-

Lausuntonne maankäyttö- ja rakennuslain pykäläluonnoksesta, uusi 188 a ja sen perustelut

-

Lausuntonne luonnoksen sisältyvistä siirtymäsäännöksistä (ns. AVI-käsittelylaki ja MRL)

-

Lausuntonne hallituksen esitysluonnoksesta muilta osin

-

Lausuntonne asetusluonnoksesta ja perustelumuiutiosta

Ehdotettu menettely ja sen mukainen asetusluonnos tiettyjen hankkeiden priorisoinnista lupakäsittelyssä merkitsisi osin uudenlaista menettelytapaa eräiden ympäristö- ja vesilupahakemusten käsittelyyn. Esityksessä todetaan, että näiden vihreän siirtymän hankkeiden väliaikainen etusijamenettely AVI:n lupakäsittelyssä ja hallintotuomioistuinten prosesseissa edellyttäisi lisää käsittelijöitä ja valmistelijoita. Vaativien ympäristö- ja vesitalousasioiden lupakäsittely kuormittaa jo tällä hetkellä huomattavasti lupakäsittelijöitä. Vihreää siirtymää edistävien hankkeiden käsittely nopeutetusti edellyttää lisäksi myös teknisen ja luonnontieteellisen erityisosaamisen lisäämistä. Lakiin on vielä ehdotettu siirtymäsäännöstä, jolla jo vireillä oleville vihreän siirtymän lupahakemuksille annettaisiin pyynnöstä etusija. Tämä lisäisi entisestään aluehallintovirastojen resurssien tarvetta. Etusijaisiksi katsottuihin hankkeisiin liittyvien valitusten käsittely kiireellisenä suhteessa muihin edellyttää hallinto-oikeuksien ja ehkä myös korkeimman hallinto-oikeuden resurssien lisäämistä, jotta valitukset olisi mahdollista käsitellä kiireellisenä hidastamatta merkittävästi muiden asioiden valitusten käsittelyä.

Bioenergia ry esittää huolensa eri toimialojen ja lupaa vaativien hankkeiden yhdenvertaisesta ja oikeudenmukaisesta kohtelusta. Keskeisenä vaatimuksena on, etteivät muiden kuin näiden poliittisesti etusijalle asetettujen hankkeiden käsittely hidastu ja aluehallintovirastojen ja hallintotuomioistuimien lisäresurssien tarpeesta huolehditaan. Julkisen talouden suunnitelmaan sisältyvät lisärahoitukset ja tuomioistuinten toimintamäärärahalisäykset vaikuttavat vaatimattomilta suhteessa tarpeeseen eikä em. summia perustella, miten ne kohdennetaan. Lisävoimavarojen merkitys on keskeistä, että muut lupahakemusasiat eivät viivästyisi nykyisistä käsittelyajoista.

Esitämme, että on panostettava lupaprosessien tehostamiseen ja nopeuttamiseen sekä lupakäsittelijöiden asiantuntemukseen ja käsittelijäresurssien määrään kokonaisuutena. Lisäksi on sitouduttava seurantaan, miten etusijan saavat hankkeet/valitukset ja toisaalta muut etenevät eli miten käsittelyajat muuttuvat jo väliaikaisen menettelyn aikana. Tilanteeseen on tarvittaessa puututtava, mikäli muut kuin vihreän siirtymän hankkeet/valitukset hidastuvat. Hakemusten/valitusten käsittelyssä tulisi pyrkiä määräaikaan, jona aikana hakemus on käsiteltävä.

Tällaisen määräaikaisen ”ohituskaistan” käyttö voi olla perusteltua, mutta välillisesti tämä tarkoittaa, että viranomaiset voivat katsoa, että muut hankkeet ovat ”ei kiireellisiä”. Kaikki luvittavat hankkeet ovat luvanhakijan näkemyksen mukaan nopeasti käsiteltäviä, samoin valitusten käsittelyn on syytä edetä aikataulussa. Lupien käsittelyjen hitauden osalta tulisi ennen kaikkea kiinnittää huomioita luvittajien asiantuntemukseen, lupaprosesseihin sekä siihen, että resurssija on lisättävä, mikäli ne ovat yhteiskunnan kehittämisen esteenä.

Laurikka Harri
Bioenergia ry

Salo Hannu
Bioenergia ry